

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
IX kadencja

Druk nr 701

SPRAWOZDANIE

KOMISJI KULTURY I ŚRODKÓW PRZEKAZU

**o poselskim projekcie uchwały w sprawie
upamiętnienia setnej rocznicy uchwalenia
pierwszej w Polsce ustawy o spółdzielniach
(druk nr 468)**

Marszałek Sejmu, zgodnie z art. 37 ust. 1 i art. 40 ust. 1 regulaminu Sejmu – po zasięgnięciu opinii Prezydium Sejmu - skierowała w dniu 7 lipca 2020 r. powyższy projekt uchwały do Komisji Kultury i Środków Przekazu do pierwszego czytania.

Komisja Kultury i Środków Przekazu po przeprowadzeniu pierwszego czytania oraz rozpatrzeniu tego projektu uchwały na posiedzeniu w dniu 23 października 2020 r.

wnosi:

Wysoki Sejm uchwalić raczy załączony projekt uchwały.

Warszawa, dnia 23 października 2020 r.

Sprawozdawca

/-/ Małgorzata Prokop-Paczkowska

Przewodniczący Komisji

/-/ Piotr Babinetz

UCHWAŁA
SEJMU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

z dnia ... 2020 r.

**w sprawie upamiętnienia setnej rocznicy uchwalenia pierwszej
w Polsce ustawy o spółdzielniach**

Sto lat temu, 29 października 1920 roku, uchwalono ustawę o spółdzielniach. Była to pierwsza polska ustawa spółdzielcza, w której ujęto w normy prawne dynamicznie rozwijający się w niepodległej Rzeczypospolitej ruch spółdzielczy. Do dzisiaj ustawa ta stanowi wzór aktu prawnego, który wywarł istotny wpływ na kształtowanie się modelu spółdzielni w prawie polskim. Obecnie obowiązująca definicja spółdzielni wzorowana jest właśnie na definicji sformułowanej w tej ustawie. Dzięki ustawie z 1920 roku spółdzielnia stała się odrębnym typem podmiotu gospodarczego będącego osobą prawną.

W pierwszej polskiej ustawie spółdzielczej wprowadzono zasadę, że członkostwo w spółdzielni jest dostępne dla wszystkich. Każdy członek ma jeden głos bez względu na ilość posiadanych udziałów. Przyjęto również zasadę prowadzenia, obok działalności gospodarczej, także działalności kulturalno-oświatowej.

Rozwiązania sprzed stu lat były nowoczesne i stanowiły podstawę do wypracowania przez Międzynarodowy Związek Spółdzielczy zasad spółdzielczych: dobrowolnego i otwartego członkostwa, demokratycznej kontroli członkowskiej, autonomii i niezależności oraz troski o lokalną społeczność. Zasady te do dzisiaj są respektowane na całym świecie.

Sejm Rzeczypospolitej Polskiej wyraża uznanie dla bogatego dorobku spółdzielczości w Polsce, zaczynając od Towarzystwa Rolniczego Hrubieszowskiego, zwanego też Rolniczym Towarzystwem Wspólnego Ratowania się w Nieszczęściach, założonego przez Stanisława Staszica. Dzięki takim postaciom, jak Edward Abramowski, ks. Stanisław Adamski, Wiesław Chrzanowski, Maria Dąbrowska, Romuald Mielczarski, Bolesław Prus, Franciszek Stefczyk, ks. Piotr Wawrzyniak, Stanisław Wojciechowski, Stefan Żeromski, ruch spółdzielczy jest dzisiaj aktywny i może czerpać z ogromnego dorobku poprzednich pokoleń.